Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 49. posiedzeniu Senatu
w dniu 8 stycznia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Ministro!

W związku z sygnałami napływającymi do mnie ze strony Warmińsko-Mazurskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości oraz zrzeszonych w niej cechów i pracodawców pragnę wyrazić głębokie zaniepokojenie z powodu wstrzymywania zawierania nowych umów o refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne ze środków Funduszu Pracy, realizowanych przez Ochotnicze Hufce Pracy. Problem ten dotyka nie tylko mojego okręgu czy nawet całego województwa warmińsko-mazurskiego, ma on charakter ogólnopolski.

Szczególny niepokój izby budzi zaplanowanie w projekcie budżetu państwa na 2026 r. jedynie 900 milionów zł na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników. Jest to kwota niższa niż w roku 2025, niewystarczająca wobec realnych potrzeb rynku pracy. Należy podkreślić, że środki Funduszu Pracy pochodzą ze składek pracodawców i powinny służyć wspieraniu zatrudnienia oraz kształcenia zawodowego.

Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników jest kluczowym instrumentem umożliwiającym funkcjonowanie dualnego systemu kształcenia zawodowego. Jej ograniczenie zagraża stabilności szkolnictwa branżowego, pogłębia deficyt wykwalifikowanych kadr – szczególnie w zawodach rzemieślniczych – oraz naraża pracodawców na nieprzewidziany wzrost kosztów, a młodocianych pracowników na utratę miejsc nauki zawodu.

Brak stabilnego finansowania tego mechanizmu podważa zaufanie przedsiębiorców do deklaracji państwa o wspieraniu kształcenia zawodowego i sektora MŚP, który stanowi fundament lokalnej i regionalnej gospodarki. Niepewność w zakresie dostępności refundacji utrudnia pracodawcom długofalowe planowanie działalności oraz podejmowanie decyzji o przyjmowaniu młodocianych pracowników, osłabiając tym samym system przygotowania kadr na potrzeby rynku pracy i hamując rozwój rzemiosła w regionach.

W związku z tym zwracam się do pani ministry z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy ministerstwo planuje zwiększenie środków przeznaczonych w 2026 r. na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne ze środków Funduszu Pracy, tak aby zapewnić ciągłość zawierania umów realizowanych przez Ochotnicze Hufce Pracy? A jeśli tak, to o jaką kwotę i w jakim trybie?

2. Jakie przesłanki legły u podstaw zaplanowania w projekcie budżetu państwa na 2026 r. kwoty 900 milionów zł na refundację? Czy ministerstwo dysponuje analizą pokazującą, w jakim stopniu kwota ta odpowiada rzeczywistemu zapotrzebowaniu – w skali kraju i w podziale na województwa?

3. Jakie działania zamierza podjąć ministerstwo, aby uniknąć sytuacji, w której ograniczona pula środków doprowadzi do wstrzymywania przyjmowania nowych wniosków lub zawierania umów w trakcie roku budżetowego, co zdestabilizuje system kształcenia zawodowego?

4. Czy ministerstwo rozważa wprowadzenie rozwiązań zapewniających większą przewidywalność i stabilność finansowania refundacji, np. mechanizmu automatycznej korekty planu finansowego w odniesieniu do liczby młodocianych objętych kształceniem lub innej formuły uzależnionej od popytu? A jeśli tak, to jakie warianty są analizowane?

5. Czy ministerstwo prowadzi lub planuje konsultacje z izbami rzemieślniczymi i organizacjami pracodawców w sprawie zapewnienia stabilnego finansowania refundacji? A jeśli tak, to kiedy i w jakiej formule?

Odpowiedzi na tak sformułowane pytania są istotne z punktu widzenia zapewnienia przewidywalności i stabilności finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników, co ma z kolei kluczowe znaczenie dla decyzji podejmowanych przez pracodawców w zakresie kształcenia zawodowego.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP